

परिवारयमाणाः कण्टका वृक्षं स्वयमेव, ¹वृत्यम्^A, ²वार्यम्, वर्यः, ^Bपति-
वरा³, ⁴वराकः, ^Cवराकी, ⁵वरः, ⁶नीवारः, वारम्, ^Dअश्ववाराः, निवरः,
⁷वर्मा-वर्मी, वार्मिकायणिः, संवर्मयिता, चाक्रवर्मणः, वरितुम्-^Eआवरीतुम्,⁸
आपहारवर्मणः, ⁹वर्णः, ¹⁰वर्णी-ब्रह्मचारी, ब्राह्मणवर्णी, ¹⁰वरुणः, वारुणी,

1. 'एतिस्तुशास्त्र—' (3-1-109) इति क्यप्प्रत्यये तुकि च रूपमेवम् ।
  2. 'ण्यदपीध्यते' इति क्षीरस्वामी । अस्य मूलं मृग्यम् । तन्मते ण्यति रूपमेवम् । वर्यः इत्यत्र तु 'अवयपण्यवर्याः—' (3-1-101) इति निपात्यते अनिरोधेऽर्थे । वार्योऽन्यः । स्त्रियां वर्या ।
  3. 'संज्ञायां मृतवृजि—' (3-2-46) इति खच् । 'अरुद्विषदजन्तस्य—' (6-3-67) इति मुमागमे रूपमेवम् ।
  4. 'जल्पभिक्षकुडलुष्टवृजः—' (3-2-155) इति षाकनप्रत्ययः । स्त्रियां षीप्प्रत्यये वराकी । स्त्रियां बाहुलकात् क्तिनं बाधित्वाऽयमेव भवति इति हरदत्तः ।
  5. 'ग्रहवृह—' (3-3-58) इत्यप्प्रत्ययः । निवरः इत्यप् । निवरा कन्या । 'लिङ्गकारिकायामवन्तस्य पुंस्त्वानुशासनं प्रायिकम्' इति न्यासः (3-3-48) । इति धातुवृत्तिः ।
  6. 'नौ वृ धान्ये' (3-3-48) इति निष्ठाब्द उपपदे धान्यविशेषेऽभिधेये षष्प्रत्ययः । अपोऽपवादः । 'उपसर्गस्य घञि—' (6-3-122) इति दीर्घः । अधान्ये निवरः ।
  7. औणादिके मनिन्प्रत्यये रूपमेवम् । वर्मी—इत्यल बीद्यादित्वात् इनिप्रत्यये रूपमेवम् ।
  8. 'वृतो वा' (7-2-38) इति दीर्घविकल्पः ।
  9. 'कृवृ—' (द. उ-5-42) इति नप्रत्यये, गुणे रेफात्परस्य नकारस्य गत्वे च रूपमेवम् ।
  10. 'कृवृ—' (द. उ. 5-52) इत्यादिना उनन्प्रत्यये गुणगत्वयोश्च रूपमेवम् ।
- A. 'आहत्यस्तेन वृत्येन स्तुत्यो जुष्येण सज्जतः ।' भ. का. 6-56.
- B. 'विश्वंभरा साम रथन्तराख्यं पतिवरा चापि धनञ्जयश्च ।' इति प्रक्रियासर्वस्वे ।
- C. 'मृत्योरुपेतात् परिपालये सतीम् एतां वराकीमथ सोऽभ्युपैतु वा ।' वा. वि. 1-52
- D. 'परस्परोत्पीडितजानुभागा दुःखेन निश्चक्रमुरश्चवाराः ॥' शि. व. 3-66.
- E. 'आवरीतुमिवाकाशं वरितुं वीनिबोत्थितम् ।' भ. का. 9-24.